

Tadqiqot **uz**

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2020

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидағи изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

conferences.uz

No 21
31 октябрь

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 21-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
6-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
21-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-6**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
21-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-6**

ТОШКЕНТ-2020

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2020]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 21-күп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 октябрь 2020 йил. - Тошкент: Tadqiqot, 2020. - 10 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманганд мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

PhD Шакирова Шоҳида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази)

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Воҳидова Меҳри Ҳасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт универсиети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобоҳонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Ҳуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Ҳуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-курилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содикович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаптириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содикович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаптириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулdir.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ЖУРНАЛИСТИКА

1. Jienbaeva Aygu'l Abdiramanovna	
QORAQALPOQSTON AXBOROT AGENTLIGIDA AXBOROT JANRINING BERILISHI	7
2. Jienbaeva Aygu'l Abdiramanovna	
«QARAQALPAQSTAN JASLARI» GAZETASINDA MAQALALARDIN' BERILIWI.....	9

ЖУРНАЛИСТИКА

QORAQALPOQSTON AXBOROT AGENTLIGIDA AXBOROT JANRINING BERILISHI

*Jienbaeva Aygu'l Abdiramanovna
Berdoq nomidagi Qoraqalpoq davlat universitetining
qoraqalpoq filologiyasi va jurnalistikasi
fakutetining 3-bosqich talabasi.
E:mail:ayguljenbaeva7@gmail.com*

Annotaciya: Ushbu maqolada Qoraqalpoqston axborot agentligida axborot janridagi maqolalarning berilishi va xabar janri haqida qisqasha ma'lumat beriladi.

Kalit so'zlar: Axborot agentligi, axborot, maqolaaa

Biz bilamiz hozir OAVda internet juda katta auditoriyani egallab kelmoqta. Bunda ayniqsa axborot agentligi va internet saytalarining o'rni beqiyosdir. Axborot agentligining tariyxi juda uzoq zamonlarda borib taqaladi. Yani, bиринчи telegraf agentlik 1825-yilda Parijda Charl Gavas tomonidan tashkil etilgan. Bu agentlik turli yangiliklar yig'ar, chet el gazetalaridan tarjimalar qilar va tarqatardi. 1848-yilda Amerikada AP(Accoшийтед Пресс) agentligi tashkil topti. 1849-yilda Germaniyada Volf agentligi tashkil topgan. 1851-yilda Angiliyada Reyter agentligi o'z faoliyatini boshlagan. 1894-yilda Rossiyada PTA agentligi yuzaga kelgan.

Xozirga kelib jahon jurnalisyikasi yuksak darajada taraqqiy etib, axborot yig'ish va tarqatishning umumjahon bozori poydo bo'ldi. Bu esa axborot janri oldiga raqobatbordoshlik talabini ham qo'ydi. Axborot agentligining boshqa ammoviy axborot agentliklaridan farqo shundaki u maqolani saytga berganda fak sifatida foto, video va audiolarni ham berishi mumkin. 150 yildan ortiq tariyxga ega bolgan axborot agentliklari jamiyatta katta ahamoyatga ega. U informaciyalarni xabar janrida aniq stilda beradi. Bu ese "telegraflik stil" deb nomlanadi. Bizga ma'lum bo'lishicha telegraf orqali uzoq oraliqta joylashgan o'rnlardan qisqa, anuq va operativ ma'lumot olinadi. Axborot agentliklarining ham vazifasi mana shunday mavzudagi maqolalarni tayyorlashdan iborat. Saytagi chop etilgan maqolalar qachon? qayerda? nima bo'ldi? kabi savollarga aniq javob berishi kerak. Axborot agentliklari- asosan davlat mintaqasida tashkillashkirilib, gazeta-jurnallar va baracha ommabiy axborot vositalariga eng aktual, aniq faktlar ososida harhil xabarlar va qarorlarni operativ tarzda yetkazib beradi. Bunda axborotning yangiligi, salmog'i, haqqoniyligi, tezkorligiv asosiy ahamiyat kasb etadi. Xozirgi kunda Qoraqalpoqstan Respublikasida jamiyattagi eng songgi xabar va yangiliklarni yoritishda Qoraqalpoqston axborot agentligining o'rni beqiyosdir. Agentlik o'z faoliyatini 195r-yil O'zbek axborot agentligi (O'zTAG) ining Qoraqalog'iston bo'limi sifatida o'z faoliyatini boshlagan. U paytlarda bo'lim asosan malliy gazetalarda chop etiladigan va radio orqali uzatiladigan TASS xabarlarini va boshqa rasmiy materiallarni qoraqalpoq tiliga tarjima qilish bilan shug'llangan. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 1992-yil 5-fevraldag'i Farminiga asosan, O'zbek axborot agentligi (O'zTAG) O'zbekiston milliy axborot agentligi (O'zA) bo'lib qayta tashillasgtirilgandan keyin O'zTAGning Qoraqalpog'iston bo'limi asosida Qoraqalpog'iston axborot agentligi tashkillashtirildi. U Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qarg'i Kengesi, Vazirlar Kengashi faoliyatiga oid rasmiy materiallarni tayyorlaydi va boshqa mavzudagi maqolalarni ham yoritib boradi. Sababi, u jamiyatta yuz berayotgan yangiliklarni tezlik bilan yoritib boradi. Bu agentlikta ko'pincha siyosiy mavzudagi maqolalar yoritib boriladi. Aso siymavzulari: Siyosay, jamiyat, ekonomika, texnologiya, ilim, ta'lim, madaniyat, sport, turizm kabilalar. Saytta eng avvalo Respublikamizda yuz berayotgan eng songgi yangiliklar haqida batafsil aytib o'tiladi. Masalan, »O'zbekiston va Qozoqston Prezidentlarining telefon orqali suhbat» maqolasida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev va Qozoqston Respublikasi Prezidenti

Qasim-Jomart Toqaevning o'z-aro suhbati haqida so'z etilgan.Bundan tashqari axborot agentlik uch tilda qoroqalpoq,o'zbek va rus tillarida maqolalarni chop etadi.Uning telegramdagi veb-sayti www.kknews.uz.E-mail:nukus-aza@mail.ru.Bundan tashqari mavzuga nom berish ham en asosiy o'rinni egallaydi.Ular aniq,qisqa va tushinarl bo'lishi kerak.Masalan:»Xalqning muommasi hamiysha e'tiborda»,Tashkenttegi yangilik Nukusga keladi»,»Ishonch katta yutuqlarga yetaklaydi» kabi mavzudagi maqolalar bor.

Adabiyotlar:

1. Axborot agentligi maruzalar
2. «Jurnalistika ososlari» Muxtar Xudoyqulov,To'lqin Qozoqboev.

«QARAQALPAQSTAN JASLARI» GAZETASINDA MAQALALARDIN' BERILIWI

*Jienbaeva Aygu'l Abdiramanovna
Berdoq nomidagi Qoraqalpoq davlat universitetining
qoraqalpoq filologiyasi va jurnalistikasi
fakutetining 3-bosqich talabasi.
E:mail:ayguljienbaeva7@gmail.com*

Annotaciya: Bul maqalada “Qaraqalpaqstan gazetasi” ha'm ondag'i ja'riyalanatug'in maqalalardin' a'hmiyeti haqqinda so'z etiledi.

Gilt so'zler: maqala,rubrika,gazeta

Gazeta buk basqaso'z ha'm g'alaba xabar qurallarinin' en'tiykarg'i tu'ri esaplanadi.Onin' ma'nisi italyansha mayda ten'geshe degen ma'nisti an'latadi.Gazetalardin' payda boliwi jurnalistikanin' texnik tiykari-baspa stanoginin' jaratiliwina tiykar jaratti.Birinshi baspa gazetalar XVII a'sirdin' baslarinda Evropada payda boldi.Bular 1609-jilda Germaniyada basip shig'arilg'an "Aviso","Oder Zeitung" gazetalari,1622-jilda Angliyada du'nya ju'zin ko'rge "Weekly News from",1631-jidan Parijde shig'a baslag'an "La gazette" gazetalari edi.AQSHta birinshi baspa gazeta 1690-jil shiqti.Rossiyada basip shig'arilg'an birinshi gazeta rus patshasi Petr I ta'repinen shiqqan.Tu'rkistanda basip shig'arilg'an birinshi gazeta 1870-jil shig'a baslag'an rus tilindegi "Туркестанские ведомости" ha'm onin' o'zbek tilindegi "Tu'rkstan wa'layatinin' gazetasi" edi.Mine,usilardan keyin jurnalistikada gazetalardin' orni ayroqsha boldi.Ol xaliqua jan'aliq ha'm xabarlardı jerkerkwde belsendilik etti.Solay eken,Qaraqalpaqstan gazeta-jurnallarida erte waqitlardan baslap o'z jumisin basladi.Mine,usilar ishinde jaslardin' ja'miyetlik siyasiy gazetasi bolg'an"Qaraqalpaqstan jaslari" gazetasinin' orni ayriqsha esaplandi.Ol 1931-jil 13-fevraldan shig'a baslag'an.E:mail qqjaslari 1931@mail.ru.Bas urani "Elim dep,jurtim dep janip jasaw kerek.Ha'ptesine bir ma'rte ha'r piyshembi ku'ni jariq ko'redi.Sho'l kemlestiriwshileri Qaraqalpaqstan Respublikasi Ministirler Ken'esi,O'zbekstan jaslar awqami Qaraqalpaqstan Respublikaliq Ken'esi ha'm redaksiyanin' miyner ja'mati.Ko'lemi 2 baspa tabaq.Gazetanin' bas redaktori Sag'indiq Janiev.Bul gazeta jaslar gazetasi bolg'anliqtan ko'binese ja'miyette jaslardin' jetiskenlikke erisip kiyatirg'anlig'i ha'm ko'binese jaslar temasi tiykarg'i orindi iyeleydi.Gazetada qulaq-qag'is,kitap jan'alig'i,jeke pikie,ibrat mektebi,shipakerdin'ken'esi,teatrda tuwilg'an oylar,bag'-eldin'ko'rki,turmis sabaqlari siyaqli rubrikalar bar.Bul rubrikalarda ha'rqiysi maqalalar berilip bariladi.Gazeta ha'ptelik basilim bolg'anliqtan ,ha'r saninda ,yag'niy da'slepki betinde informaciyaliq mazmundag'i maqalalar beriledi. Ma'selen,jaslarg'a arnalg'an konferensiyalar,ushrasiwlar yamasa o'tkerilgen ilajlar haqqinda.Ma'selen"Maqsetleri joqari jaslar" maqalasinda joqari oqiw ornin pikterip atirg'an studentlerdin' pitkeriw keshesi haqqinda so'z etil Pitkeriwshi-2019 rubrikasi astinda "O'ndiriske jollama aldi"-degen maqalada ja'riyalang'an.Bunnan tisqari,gazetada Respublikaliq tan'lawlarda orin alip,jen'impaz bolg'an,belsendi jaslardin' jetiskenlikleride u'lken ko'lemde jazilip bariladi.Ma'selen,2018-jildin' 5-aprel saninda gazetanin' en' da'slepki betinde "Bilim-a'wmet keltiredi" yag'niy so'z pa'nler olimpiadasinin' Respublikaliq basqishinda jen'impaz bolg'an jaslar haqqinda bolip,olardin' jetiskenligi haqqinda so'z etiledi.Bunnan tisqari,gazetada poeziya bo'limide bolip,onda a'debiyatqa iqlas qoyg'an jas qa'lemkeshlerdin' qosqlarida ja'riyalnio bariladi.Gazetada tema qoyiw tiykarg'i orindi iyeleydi.Tema grekshe na'rse,zat degen ma'nilerdi an'latadi.Dag'istan elinin' jaziwshisi Rasul Gamzatov:"Tema o'lgen baliq siyaqli suwdin' betinde qalqip turmaydi,ol teren'de ag'is arasında"-degen edi.Solay eken,ha'rqianday maqalanin' qunlilik'in asiratug'inda,to'menletetug'inda tema bolg'anliqtan,ol en' tiykarg'i orindi iyeleydi.Gazetada" Talping'ang'a tabis mol","Qiz emes qizil altin","Jaslar-keleshegimiz,izba sarlarimiz","Bilimsizlik aqibeti" siyaqli temalar qoyilg'an A'lvette,tema qoyiwda en' a'wele qisqaliq ha'm sheberlik talap etiledi.Gazetada jaziw sheberligi o'tkirlesken jurnalistler Ariwxan Tureekieva,Shu'kirbay Sipatdinov,Nargiza Nurieva,Perdegu'l Xojamuratovalar esaplanadi.Ja'ne de,gazetada kitap jan'alig'ida turaqli tu'rde ja'riyalanip bariladi.Asqar Muxtar:"Kitab-bayliq.Biraq,satip aling'anlig'i emes,oqilg'anlig'i degenindey.Bunda jan'adan shiqqan kitaptin' mazmuni haqqinda qisqasha so'z etiledi.Ma'selen,"Rayon tariyxinan so'yleytig'in kitap" maqalasinda,Allanazar Abdiev,Allashbay Reymovlardin' avtorlig'inda shiqqan"Taxtako'pir ta'riypi" kitabı haqqinda so'z etiledi.

A'debiyatlar:

- 1."Jurnalistika assoslari" Muxtar Xudayqulov,To'lqin Qozoqboev
- 2."Qaraqalpaqstan jaslari" gazetasi 2018-jil 5-aprel sani
- 3."Qaraqalpaqstan jaslari" gazetasi 2019-jil 11-iyul

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 21-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(6-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.10.2020

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000